

Fundus- Marionetten Dresden
Príbehy zo starej Prahy
RABBI LÖW A GOLEM.

Historické pozadie a aktuálna výpoveď

Okolo tisícročného a stovežatého mesta Prahy kolujú mnohé povesti a legendy.

K najznámejším patria tie o Rabbi Löwovi a jeho Golemovi.

Náš príbeh sa odohráva v pražskom židovskom meste, kde pred viac ako 400 rokmi žila jedna z najpočetnejších židovských komunít v Európe.

Na Hradčanoch v tom čase vládol cisár Rudolf II./1552-1612/

Lenže vyše 3 000 pražských Židov nemohlo žiť v pokoji. Často sa stávali obeťou útokov svojich kresťanských susedov. Tak bolo aj v roku 1580, niekoľko dní pred sviatkom Pessah. Tento sviatok jari a oslobodenia patrí k najdôležitejším v židovskom roku. Je spomienkou na vyvedenie ľudu izraelského z egyptského otroctva. K sviatku patrí zvyk, po dobu šiestich dní jesť iba nekvasený chlieb - macesy. O týchto macesoch kresťania stále šíрили poveru, že k ich pečaniu Židia používajú krv kresťanských detí, čím ospravedľovali stále pogromy na svojich židovských susedov. Ako si Rabbi Löw /1520-1609/ v tejto ťažkej situácii dokázal poradiť, ukazuje náš príbeh. Je historickou skutočnosťou, že cisár Rudolf II. udelil pražským židom ochranu a privilégiá.

V polovici 18. storočia cisárovná Mária Terézia znova vyhnala Židov z Prahy. Až jej syn Jozef II. uvoľnil jej predpisy a umožnil Židom sa znova v Prahe usídlit', aj mimo dovtedajšieho geta.

Staré židovské mesto chátralo a koncom 19. storočia bolo zbúrané. Medzi rokmi 1900 až 1914 tu vyrástli nové meštianske domy. Medzi nimi sa dodnes zachovali Vysoká synagóga, Pinkasova synagóga, židovský cintorín s hrobom Rabbi Löwa a staronová synagóga, na povale ktorej sa dodnes majú nachádzať zvyšky Golema.

Pre dnešnú dobu má táto legenda dvojaký význam.

Po prvé oboznamuje so storočnými tradíciami jedného zo svetových náboženstiev, učí tolerancii k rozličným formám viery a po druhé kladie stále znova aktuálnu otázku o možnosti ovládať výtvary ľudského umu.

V tomto zmysle je táto inscenácia vhodná tiež ako doplnok náboženskej, resp. etickej výchovy školskej mládeže.